

REACTIE SHELL NEDERLAND OP DE CONSULATIE “JAARVERPLICHTING GROEN GAS”

Shell Nederland, onderdeel van de Shell Groep (hierna: Shell), heeft met veel belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel *Wet milieubeheer in verband met een jaarverplichting groengaseenheden voor energieleveranciers* waar wordt ingegaan op de marktordening voor de ontwikkeling van een landelijk transportnet voor waterstof en de publieke belangen die hierbij centraal staan. Graag maakt Shell van de gelegenheid gebruik haar zienswijze te geven op de internetconsultatie “JAARVERPLICHTING GROEN GAS”, die 27 juli 2023 is opengesteld.

Shell gelooft in het belang en steunt de ambitie van Nederland om de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs te behalen. In dat kader heeft Shell het Nederlandse Klimaatakkoord gesteund. Daarnaast heeft Shell de ambitie uitgesproken om in 2050, of eerder, een energiebedrijf te zijn met een uitstoot van netto nul, in lijn met de ontwikkelingen in de samenleving. Tegen de achtergrond van deze doelstellingen speelt Shell een actieve rol in de Nederlandse energietransitie.

...

Shell gelooft in het belang, en steunt de ambitie van Nederland om de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs te behalen. In dat kader heeft Shell het Nederlandse Klimaatakkoord gesteund. Daarnaast heeft Shell de ambitie uitgesproken om in 2050, of mogelijk eerder, een energiebedrijf te zijn met een uitstoot van net zero, in lijn met de ontwikkelingen in de samenleving. Tegen de achtergrond van deze doelstellingen speelt Shell een actieve rol in de Nederlandse energietransitie. Hierin is groen gas één van de producten die we produceren en verhandelen. Groen gas maakt meer decarbonisering mogelijk, niet alleen omdat het meer duurzame energie oplevert, maar ook omdat het circulair gebruik van grondstoffen stimuleert die anders niet worden hergebruikt.

Hieronder de reactie van Shell op de consultatievragen. Met deze reactie wil Shell zo objectief mogelijk haar inzichten delen met als doel het creëren van een effectieve verplichting die de bredere energietransitiedoelen van Nederland ondersteunen.

Vraag 1/3

Wat is uw algemene visie op dit wetsvoorstel?

1.1 Algemeen

Shell is voorstander van de bijmengverplichting. Groen gas speelt een essentiële rol in het vergroenen van de energievoorziening en is een van de weinige gassen die vandaag al opschaalbaar is. Groen gas past binnen de huidige energie-infrastructuur, kan helpen de stikstofuitstoot te verminderen en de circulariteit in de agrarische sector te vergroten, en biedt een groen en lokaal alternatief voor (buitenlands) fossiel gas, waardoor de Nederlandse leveringszekerheid verbetert. Wij zijn van mening dat de bijmengverplichting een sterke stimulans vormt voor de groen gas-industrie en juichen de marktgebaseerde aanpak toe.

We zijn voorstander van de keuze om de doelstelling te baseren op CO₂-reductie. Hierdoor wordt het efficiënt gebruik van grondstoffen en CO₂-afvang gestimuleerd.

Hoewel de geest van de bijmengverplichting goed is, is het een uitdaging om een algemene indruk te geven, omdat er nog veel onbekenden zijn. Hiervan zijn de belangrijkste:

- De totale CO₂-reductiedoelstelling: wij zijn een voorstander van een ambitieuze maar haalbare doelstelling en steunen een doelstelling die gebaseerd is op het CO₂-equivalent van 1,6 bcm. De doelstelling van 1,6 bcm is natuurlijk volumetrisch, en het is onduidelijk hoe dit zich exact vertaalt in een CO₂-reductiedoelstelling. Afhankelijk van de berekeningsmethode kan dit in erg verschillende reductiedoelstellingen

resultaten. Mede vanuit het oogpunt van voorspelbaarheid, willen we het ministerie sterk aanmoedigen om vast te houden aan de methodologie van de richtlijn hernieuwbare energie. Afwijken van de Europese regels is onwenselijk, mede om een gelijk speelveld tussen EU-landen te kunnen waarborgen.

- De in aanmerking komende grondstoffen: om de haalbaarheid van de doelstellingen te bepalen en zo snel mogelijk aan de slag te gaan met de bouw van installaties, is het essentieel om zo snel mogelijk duidelijke richtlijnen te hebben over de grondstofmogelijkheden.

Biomethaanhandel

1.2 Neem een rol op voor tussenpartijen en laat hen het beschikbare biomethaan optimaliseren

Shell benadrukt dat de bijmengverplichting grotendeels dezelfde eisen dient te hebben als markten waar biomethaan momenteel of in de toekomst in wordt afgezet, zoals de Nederlandse en Duitse transportmarkt, om een gezonde concurrentie te krijgen tussen de verschillende afzetmarkten. Dit zal de ontwikkeling van een sterke biomethaanmarkt bevorderen en resulteren in de economisch meest efficiënte oplossingen voor de energietransitie. We observeren dat deze consultatie sterk gericht is op energieleveranciers en groen gasproducenten als de enige belanghebbenden in de toeleveringsketen van biomethaan. Tussenpartijen spelen echter een belangrijke rol bij het verbinden van vraag en aanbod en zijn essentieel bij het vergemakkelijken van de bouw van nieuwe biomethaaninstallaties, aangezien tussenpartijen in de pre-constructiefase inkomsten op lange termijn voor een installatie kunnen veiligstellen. We willen daarom benadrukken dat tussenpartijen worden erkend als belangrijk onderdeel van de waardeketen.

1.3 Grensoverschrijdende handel in biomethaan toestaan

Shell ondersteunt fundamenteel een liquide, grensoverschrijdende Europese biomethaanmarkt als de meest efficiënte manier om de EU-biomethaandoelstelling van 35 bcm te bereiken. Een geïntegreerde markt met grensoverschrijdende handelsmogelijkheden helpt vraag en aanbod op de meest kostenefficiënte manier met elkaar te verbinden en verlaagt de totale systeemkosten, inclusief de kosten voor eindafnemers. Door de bijmengverplichting (geheel of gedeeltelijk) open te stellen voor geïmporteerd biomethaan, zal dit resulteren in minder aanspraak op de buyout mogelijkheid voor energieleveranciers, omdat het aanbod minder krap zal zijn, terwijl de emissiereducties nog steeds worden gewaarborgd. Uiteindelijk stopt de uitstoot niet bij de grenzen.

Verordening

1.4 Betrek de (productie)sector zo nauw mogelijk bij de ontwikkeling van onderliggende ministeriële besluiten (AmvB)

Shell maakt zich zorgen over het aantal onderwerpen dat wordt gedelegeerd aan ministeriële besluiten, omdat dat de onderwerpen zijn die zeer relevant zijn voor de productiesector, terwijl deze consultatie vooral betrekking heeft op de energieleveranciers en hoe hun verplichtingen na te leven. Shell moedigt het ministerie dan ook sterk aan om de (productie)sector zo nauw mogelijk te betrekken bij de ontwikkeling van genoemde decreten. Gezien de precaire doelstellingen kan de sector essentiële expertise leveren om de regelgeving zo effectief mogelijk te ontwerpen en daarmee haar doelstellingen beter te bereiken.

1.5 Neem concrete plannen voor de ontwikkeling van ondersteunend beleid op in de blendingverplichting

Shell wil erop wijzen dat het slagen of mislukken van de blendingverplichting sterk afhankelijk is van factoren buiten de opzet van deze regeling. Met name vergunnings- en ruimtelijke ordeningskwesties zijn van vitaal belang om te zorgen voor voldoende beschikbare grond en bouwcapaciteit voor de markt. Als deze problemen niet worden aangepakt voordat de bijmengverplichting ingaat, kan er mogelijk in de latere jaren onvoldoende biomethaan worden geproduceerd om aan de jaarlijkse verplichtingen te voldoen.

1.6 Neem in het kader van het ondersteunend beleid een plan op om Renure (met stikstof gestript digestaat) geaccepteerd te krijgen als kunstmest
De aanvaarding van Renure (met stikstof gestript digestaat) als kunstmest zal de installatie van stikstofstrippers die zijn aangesloten op vergisters stimuleren. Dit helpt de totale stikstofuitstoot in de agrarische sector te verminderen. De acceptatie van Renure zorgt voor een waardeverhoging van digestaat waardoor investeringen voor ammonium strippers aantrekkelijker worden. De algehele vermindering van de stikstofemissies vergemakkelijkt de lokale acceptatie en verhoogt mogelijk het gemeentelijke draagvlak voor nieuwe vergisterinstallaties.

1.7 Geef een visie op de ontwikkeling van de bijmengverplichting na 2030

Investeringsbeslissingen voor biomethaaninstallaties zijn gebaseerd op een levensduur van >15 jaar. Het is op dit moment onvoldoende duidelijk wat de Nederlandse visie op biomethaan is nadat de bijmengverplichting in 2030 is geëindigd.

1.8 Vermijd het gebruik van biomethaan in de transportsector te beperken
Shell is een tegenstander van het introduceren van een plafond op gebruik van biomethaan (bio-LNG) in de transportsector, en steunt het besluit van het ministerie om dit plafond

achterwege te laten. Er moet worden gezorgd voor een gelijk speelveld en optionaliteit om vrijheid te creëren voor marktpartijen. Bovendien suggereren de schrijvers in het CE Delft-rapport (open.overheid.nl/documenten/725226b0-9e87-419a-bd65-04e82dfe96dc/file) dat de importmogelijkheden om transportkredieten te genereren worden uitgebreid door het vergroenen van Nederlands LNG toe te staan met buitenlands netgeïnjecteed biomethaan. Shell is een voorstander van deze optie, omdat wij voorstander zijn van een internationale markt voor biomethaan. Wij geloven dat een volledig Europese biomethaanmarkt leidt tot de meest effectieve, goedkoopste en snelste energietransitie. Door de belemmeringen voor grensoverschrijdende handel te verminderen, wordt Nederland een aantrekkelijke markt voor biomethaan zonder afbreuk te doen aan een prikkel om de binnenlandse productie te stimuleren. De invoer van biomethaan moet zowel betrekking hebben op fysieke leveringen van brandstof, als op buitenlands net geïnjecteed biomethaan via het Europese geïntegreerde gasnet. Er moet echter worden opgemerkt dat Verticer momenteel niet in staat is om de import van buitenlandse GvO's te verwerken vanwege incompatibiliteit van de codering van de grondstoffendatabase. Dit probleem zou hiervoor moeten worden opgelost.

1.9 Geef een vooruitblik op een scenario waarin de productie ernstig achterblijft bij de doelstellingen en de daarmee samenhangende maatschappelijke kostenstijging niet wordt geaccepteerd

Shell wil graag weten welke maatregelen er voor de overheid beschikbaar zijn in een scenario waarin de productie achterblijft bij de gestelde doelen, wat leidt tot stijgen van maatschappelijke kosten. Alle mogelijk te nemen maatregelen die van invloed zijn op de verplichting zouden vooraf moeten worden bepaald, aangezien zij projectrisico's kunnen opleveren.

Vraag 2/3

Wat is uw mening over specifieke elementen van het ontwerpvoorstel en de toelichting? Kunt u verwijzen naar het betreffende artikel of hoofdstuk?

GGE-certificaten [art. 9.9.4.4, 9.9.4.6 & MvT 2.6]

2.1 Shell adviseert het ministerie om het omzettingsproces van een GvO in een GGE te verduidelijken.

Voor de volgende voorbeeldsituaties is het proces onvoldoende duidelijk:

- Of een GvO geboekt op de NEa rekening direct wordt omgezet in een GGE, of dat hier tijd tussen zit? Als dat het geval is, hoelang het dan zou duren.

- Of een GvO uitgegeven op, bijvoorbeeld, maart 2024 kan meetellen voor de verplichting van een leverancier in 2025 als het GvO vóór maart 2025 op de NEa-rekening wordt geboekt. Wat is de precieze timing van de omzetting van GvO's naar GGE's? Als de GvO onmiddellijk wordt omgezet in een GGE, zou er geen probleem moeten zijn met de oorspronkelijke GvO die stamt uit het jaar vóór de verplichting. In feite verergert het niet toestaan van GvO's uit een ander jaar die nog steeds geldig zijn het probleem met beperkte GvO-validiteit, dat ook nu al een barrière vormt voor de ontwikkeling van biomethaan.
- Wat de onbeperkte geldigheid van het GGE-certificaat effectief betekent als slechts een klein percentage kan worden overgedragen naar het volgende jaar.
- Als een GvO (met duurzaamheidsinformatie) moet worden omgezet in een GGE, is het onduidelijk wat er met de Proof of Sustainability (POS) gebeurt om compliance te bewijzen. Nederland is uniek in het vragen naar een GvO voor de belangrijkste compliance-markten (zonder daarbij de Proof of Sustainability veel aandacht te schenken) in vergelijking met andere EU-lidstaten en het zou nuttig zijn om nauwer aan te sluiten bij de structuur in andere EU-lidstaten.

GGE-register [Art. 9.9.2.2, 9.9.3.2 & MvT 2.6.1]

2.2 Laat tussenpartijen een GGE-handelsrekening aanhouden met het oog op handelskredieten

Daarnaast maakt Shell zich zorgen over de beperkte toegankelijkheid van marktpartijen tot het GGE-register. In het bijzonder willen we wijzen op het volgende:

- In tegenstelling tot het Register Energie Vervoer in het transport, zullen alleen energieleveranciers een GGE-account kunnen aanmaken. Shell vreest dat het verbieden van andere marktpartijen, zoals tussenpartijen, om een GGE-rekening te openen de meest effectieve prijsvorming kan verstoren. Het zou daarmee de prijzen onnodig verhogen. Tussenpartijen spelen een essentiële rol bij het verbinden van vraag en aanbod en maken het eenvoudiger voor leveranciers om aan hun verplichting te kunnen voldoen, terwijl leveranciers juist een prikkel kunnen hebben om hun overtollige GGE's vast te houden uit angst het jaar erop tekort te komen. Tussenpartijen kunnen ook risico's wegnemen van energieleveranciers - voornamelijk in de vorm van GGE-prijsschommelingen.
- Omgekeerd vermindert het uitsluiten van tussenpartijen uit het GGE-register de mogelijkheid voor tussenpartijen om hun biomethaanportefeuille te optimaliseren, waardoor Nederland een aantrekkelijkere plek wordt om in te investeren omdat het risico's verminderd voor investeerders (waar tussenpartijen onder vallen).

- Daarnaast kan het ook het risico vergroten dat tussenpartijen hun aflopende GvO's naar het buitenland exporteren, om de beperkte levensduur van de GvO effectief te verlengen omdat in het buitenland de geldigheid van GvO's minder relevant is. Dit zou resulteren in een uitstroom van biomethaan, wat het voor energieleveranciers moeilijker zou maken om compliant te zijn, omdat het totale volume biomethaan voor de Nederlandse gebouwde omgeving wordt verminderd. Door het GGE-register voor tussenpartijen te openen, is dit scenario minder waarschijnlijk, omdat tussenpartijen gebruik kunnen maken van de langere geldigheid van de GGE's bij een aflopende GvO.
- Bovendien hebben tussenpartijen als niet-gebonden partijen een prikkel om de GGE's te verkopen aan leveranciers in nood, zonder een prikkel te hebben om de GGE's vast te houden voor hun eigen naleving, wat nauwkeurigere prijssignalen betekent. Een tussenpartij heeft immers geen verplichting. Daarom is een meer liquide GGE-register (zoals het REV voor transport, waar dit wel het geval is) gunstig voor de Nederlandse biomethaanambities.

Split GvOs [MvT 5.1, 6.3]

2.3 Sta een maandelijkse splitsing tussen SDE++ en GGE toe

Shell ondersteunt de inspanningen van het ministerie om samenhang en concurrentie met andere verdienmodellen te creëren voor biomethaan. Maandelijks schakelen tussen SDE++ en de bijmengverplichting, zoals voorgesteld in het voorliggende wetsontwerp, moet mogelijk zijn en is een goed begin om meer zekerheid te bieden aan biomethaanproductie en daarmee meer investeringen mogelijk maakt.

De huidige wetgeving, noch dit ontwerpvoorstel, bieden productiefaciliteiten de mogelijkheid om in dezelfde maand SDE++ te ontvangen voor een deel van hun totale geproduceerde biomethaanvolume, en het andere deel in te zetten in de bijmengverplichting. Met name voor joint ventures die samen investeren in grote productie-installaties is het essentieel dat elke marktpartij zijn eigen aandeel in het productievolume kan optimaliseren. Deze grote installaties vergen vaak grote investeringen, waardoor gezamenlijke investeringen vaker zullen plaatsvinden.

Dit is geen dubbele stimulering aangezien er voor elke GvO slechts één van de twee stimuleringsroutes wordt ontvangen. De overheid kan zonder extra kosten de bouw van deze faciliteiten stimuleren door middel van de maandelijkse splitsing. De bouw van deze installaties is essentieel om de doelstelling van 1,6 bcm te halen maar dragen door de schaal van het project extra risico's en complexiteit met zich mee. Daarom moet de maandelijkse omschakeling tussen SDE++ en de bijmengverplichting ook de GvO-splitsing omvatten.

Import (art. 9.9.4.1 & MvT II, art. 9.9.4.1)

2.4 Sta de invoer van biomethaan in de bijmengverplichting onder bepaalde voorwaarden toe

Hoewel Shell erkent dat een doel van de bijmengverplichting is om Nederlandse groen gasproductie te stimuleren, stelt Shell dat het geen houdbaar model is om onderscheid te maken tussen het herkomstland van de GvO. Naast vragen over de juridische houdbaarheid van een dergelijk besluit, is het verstandig om ruimte over te laten voor het meetellen van buitenlands biomethaan voor de bijmengverplichting. De doelstellingen van de bijmengverplichting zijn ambitieus en zullen politiek gevoelig worden zodra de prijzen aanzienlijk beginnen te stijgen. Shell stelt dat de totale CO₂-reductiedoelstelling in ieder geval niet moet worden verlaagd, omdat dit onzekerheid en een slechter investeringsklimaat zou creëren voor biomethaanproducenten. Als alternatief voor de beoogde reductie bij een laag Nederlands aanbod zou echter een bepaald aandeel Europees biomethaan kunnen en moeten worden toegestaan. Het zorgt er niet alleen voor dat energieleveranciers aan hun doelstelling kunnen blijven voldoen bij onvoldoende Nederlandse productie, en daarmee buy-out-kosten vermijdt, maar het garandeert ook dat de emissiereductiedoelstelling haalbaar blijft.

Buy-out (art. 9.9.2.6 & MvT 2.6.1)

2.5 Reserveer buy-outinkomsten voor maatregelen ter ondersteuning van de productie van biomethaan

Shell is voorstander van een uitkoopprijs die de overname van GGE's begunstigt in plaats van de overname van de buy-out zelf. Dit zal biomethaanproducenten zekerheid geven over de (toekomstige) vraag, wat sterke prikkels creëert om nieuwe productie-installaties te bouwen, waardoor de leveringsvoorwaarden voor biomethaan worden verbeterd en uiteindelijk de doelstelling van 1,6 bcm haalbaarder wordt.

Echter, in het geval dat energieleveranciers kiezen voor de buy-out, bijvoorbeeld wanneer er een tekort is aan GGE's, maakt Shell zich zorgen over de inzet van buy-outinkomsten. De ontwerpwetgeving specificeert niet wat hier mee gebeurt. Shell verzet zich ertegen dat deze inkomsten naar het algemene budget gaan, omdat dit niet direct zou bijdragen aan de doelstelling van 1,6 bcm. Het zou eerder leiden tot hogere gasprijzen zonder dat er aantoonbare emissiereducties worden gerealiseerd. Dit is een risico voor het draagvlak van de bijmengverplichting. In plaats daarvan stelt Shell dat om de verplichting haalbaarder en politiek houdbaarder te maken, de buy-outinkomsten moeten worden geherinvesteerd in

de productie van biomethaan. Dit maakt de doelstelling van 1,6 bcm haalbaarder, door de problemen te helpen voorkomen die buyouts initieel noodzakelijk maken door het tekort aan biomethaan.

Duurzaamheidseisen (art. 9.9.4.2)

2.6 Internationaal aanvaarde duurzaamheidseisen voor biomethaan toepassen

Shell ondersteunt criteria om de duurzaamheid van biomethaan te waarborgen. Om de concurrentiekracht van verschillende markten te waarborgen, adviseert Shell echter om duurzaamheidseisen te volgen die vergelijkbaar zijn met andere markten in binnen- en buitenland. Dit zou ervoor zorgen dat alle producenten van biomethaan via een gelijk speelveld toegang hebben tot de verschillende markten, waardoor grotere stimulansen voor productie worden gecreëerd die uiteindelijk zullen bijdragen aan de haalbaarheid van de doelstelling van 1,6 bcm.

Vraag 3/3

Voor gebonden marktpartijen (producenten, energieleveranciers etc.): in hoeverre kun je werken met de relevante elementen van dit conceptvoorstel? Ziet u risico's of bezwaren?

Shell heeft relevante ambities in de productie van biomethaan wereldwijd. Zoals eerder vermeld, laat de informatie die momenteel beschikbaar is veel vraagtekens achter voor producenten en daarom willen we benadrukken hoe belangrijk het is om te worden opgenomen in het ontwerp van de meer gespecificeerde regels die in dit ontwerpvoorstel worden uiteengezet. Wij zijn van mening dat veel van de details die belangrijk zijn voor producenten nog niet duidelijk zijn en zullen moeten worden beoordeeld via de ministeriële besluiten.

Met het oog op de uitbreiding van de EU-ETS naar de gebouwde omgeving (ETS2) zullen tussenpartijen of een energieleverancier voor eindafnemers in deze sector echter verplicht zijn tot twee reeksen verplichtingen. Het zou dus helpen de regelgevings- en administratieve lasten voor de aan verplichtingen gebonden partijen te verminderen als de toekomstige regelgeving en richtsnoeren voor zowel ETS2 als de bijmengverplichting met elkaar in overeenstemming zijn.

Shell is binnenkort geen B2C energieleverancier meer in Nederland.